

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 6ης Μαρτίου 2003 *

Στην υπόθεση C-466/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Immigration Adjudicator (Ηνωμένο Βασίλειο) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Arben Kaba

και

Secretary of State for the Home Department,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των γενικών αρχών του δικαίου που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου καθώς και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen και C. W. A. Timmermans, προέδρους τμήματος, D. A. O. Edward και P. Jann (εισηγητή), F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruíz-Jarabo Colomer
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- ο A. Kaba, εκπροσωπούμενος από τους R. Allen, QC, και T. Eicke, barrister, εντολοδόχους του N. Rollason, solicitor,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την G. Amodeo, επικουρούμενη από τον R. Plender, QC,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη N. Yerrell και τον C. Ladenburger,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του A. Kaba, εκπροσωπούμενου από τους R. Allen και T. Eicke, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσω-

πούμενης από την G. Amodeo και τον R. Plender, της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από την H. G. Sevenster, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον M. Shotter, κατά τη συνεδρίαση της 16ης Απριλίου 2002,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 19ης Δεκεμβρίου 2000, που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 27 Δεκεμβρίου 2000, ο Immigration Adjudicator υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 234 ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των γενικών αρχών του δικαίου που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου καθώς και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33).
- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο δίκης μεταξύ του A. Kaba και του Secretary of State for the Home Department (Υπουργού Εσωτερικών) σχετικά με την άρνηση του υπουργού να χορηγήσει στον A. Kaba άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

3 Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1612/68 προβλέπει:

«1. Ο εργαζόμενος υπήκοος ενός κράτους μέλους δεν δύναται, στην επικράτεια των άλλων κρατών μελών, να έχει, λόγω της ιθαγενείας του, διαφορετική μεταχείριση από τους ημεδαπούς εργαζομένους, ως προς τους όρους απασχολήσεως και εργασίας, ιδίως όσον αφορά την αμοιβή, την απόλυση, την επαγγελματική επανένταξη ή την επαναπασχόληση αν έχει καταστεί άνεργος.

2. Απολαύει των ιδίων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων με τους ημεδαπούς εργαζομένους.»

4 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Ανεξαρτήτως της ιθαγενείας των, έχουν δικαίωμα εγκαταστάσεως μετά του εργαζομένου υπηκόου ενός κράτους μέλους που απασχολείται στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους τα εξής πρόσωπα:

α) έκαστος των συζύγων και οι κατιόντες τους οι οποίοι έχουν ηλικία κάτω των 21 ετών ή συντηρούνται απ' αυτόν·

β) οι ανιόντες του εργαζομένου αυτού και του συζύγου του, τους οποίους αυτός συντηρεί.»

- 5 Το άρθρο 4, παράγραφος 4, της οδηγίας 68/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 43), ορίζει:

«Σε μέλος της οικογενείας που δεν έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους χορηγείται έγγραφο διαμονής της ίδιας ισχύος με αυτό που χορηγείται στον εργαζόμενο από τον οποίον εξαρτάται.»

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

- 6 Οι κρίσιμες για την υπόθεση διατάξεις του εθνικού δικαίου είναι ο Immigration Act 1971 (νόμος του 1971 περί αλλοδαπών), το Immigration (European Economic Area) Order 1994 (διάταγμα του 1994 σχετικά με τους αλλοδαπούς που προέρχονται από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, στο εξής: διάταγμα ΕΟΧ) και οι United Kingdom Immigration Rules (House of Commons Paper 395) (κανόνες περί αλλοδαπών που ψηφίστηκαν από το Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου το 1994, στο εξής: Immigration Rules), όπως ίσχυαν κατά την ημερομηνία των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης. Οι διατάξεις αυτές διέπουν την είσοδο και διαμονή στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 7 Το διάταγμα ΕΟΧ καταργήθηκε από τους Immigration (European Economic Area) Regulations 2000 (κανονισμούς του 2000 περί αλλοδαπών από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο). Οι διατάξεις των κανονισμών αυτών δεν εφαρμόζονται πάντως στην υπόθεση της κύριας δίκης.

8 Το σημείο 255 των Immigration Rules όριζε:

«Ο υπήκοος ΕΕΑ [Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος] (πλην των σπουδαστών) και το μέλος της οικογένειάς του που έλαβε άδεια ή άλλο τίτλο διαμονής πενταετούς ισχύος και διέμεινε στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος ΕΟΧ 1994 επί τετραετία και συνεχίζει να διαμένει μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή της άδειας ή άλλου τίτλου διαμονής του (αναλόγως της περιπτώσεως) σε άδεια διαμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο αορίστου διαρκείας.»

9 Το σημείο 287 των Immigration Rules όριζε τα ακόλουθα:

«Οι προϋποθέσεις χορηγήσεως αδειας διαμονής αορίστου διαρκείας στον σύζυγο προσώπου που βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι:

- i) ότι έλαβε την άδεια εισόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο ή παράταση διαμονής για 12 μήνες και έχει συμπληρώσει 12 μήνες ως σύζυγος προσώπου που βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο στη χώρα, και
- ii) ότι εξακολουθεί να είναι σύζυγος του προσώπου, για τη συνάντηση με το οποίο έλαβε την άδεια εισόδου ή παράταση της άδειας διαμονής, και ότι ο γάμος εξακολουθεί να υφίσταται, και
- iii) έκαστος των συζύγων προτίθεται να ζήσει μονίμως με τον έτερο ως σύζυγος.»

- 10 Κατά το άρθρο 33, παράγραφος 2 Α, του Immigration Act 1971, «η αναφορά σε πρόσωπο εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο σημαίνει ότι το πρόσωπο αυτό έχει εκεί τη συνήθη κατοικία του χωρίς να υπόκειται, βάσει της νομοθεσίας περί ελέγχου αλλοδαπών, σε κανένα περιορισμό όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία μπορεί να παραμείνει στην χώρα».
- 11 Βάσει της σχετικής εθνικής νομολογίας, ο διακινούμενος εργαζόμενος, υπήκοος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διαμένει στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι άνευ ετέρου «εγκατεστημένος» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.
- 12 Σύμφωνα με τη διατύπωση του άρθρου 2, παράγραφος 1, του διατάγματος ΕΟΧ, υπήκοος του ΕΟΧ είναι υπήκοος κράτους το οποίο είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3), πλην του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας.
- 13 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του διατάγματος ΕΟΧ το «δικαιούμενο πρόσωπο» είχε το δικαίωμα να παραμείνει στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο διατηρούσε την ιδιότητα αυτή, το δικαίωμα δε αυτό εκτεινόταν και στα μέλη της οικογένειάς του περιλαμβανομένου και του συζύγου, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του διατάγματος ΕΟΧ. Κατά το άρθρο 6 του διατάγματος αυτού, «δικαιούμενο πρόσωπο» ήταν μεταξύ άλλων ο υπήκοος κράτους μέλους του ΕΟΧ που ασκούσε στο Ηνωμένο Βασίλειο δραστηριότητα εργαζομένου.
- 14 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του Immigration Act 1988 προβλέπει:

«Για τους σκοπούς της κύριας νομοθεσίας [Immigration Act 1971], δεν απαιτείται από ένα πρόσωπο άδεια εισόδου ή διαμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο αν το πρόσωπο

αυτό νομοποιείται από τις εφαρμοστέες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου ή από οποιαδήποτε διάταξη που έχει θεσπιστεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2, παράγραφος 2, του European Communities Act 1972 [νόμου του 1972 για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες].»

- 15 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 4, του Immigration Act 1971, άδεια εισόδου ή διαμονής καθίστατο συνήθως ανίσχυρη από τη στιγμή που ο δικαιούχος της εγκατέλειπε τον «common travel area» (δηλαδή το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία, τις Αγγλονορμανδικές Νήσους και τη Νήσο του Μαν).
- 16 Πάντως, το σημείο 18 των Immigration Rules ορίζει:

«Πρόσωπο που ζητεί άδεια εισόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπό την ιδιότητα κατοίκου που επιστρέφει στη χώρα, μπορεί να εισέλθει στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου προκειμένου να εγκατασταθεί αν ο υπάλληλος της υπηρεσίας αλλοδαπών πεισθεί ότι ο αιτών πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) ήταν κάτοχος αδειάς εισόδου ή διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο όταν εγκατέλειψε την επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου για τελευταία φορά·
- ii) δεν εγκατέλειψε το Ηνωμένο Βασίλειο για περίοδο μεγαλύτερη των δύο ετών τα τελευταία δύο έτη·
- iii) δεν έλαβε δημόσιους πόρους για να καλύψει τα έξοδα της αναχωρήσεώς του από το Ηνωμένο Βασίλειο·

iv) ζητεί επί του παρόντος άδεια εισόδου με σκοπό εγκαταστάσεως.»

Τα πραγματικά περιστατικά και η διαφορά της κύριας δίκης

- 17 Ο Α. Kaba, Γιουγκοσλάβος υπήκοος, έφθασε στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 5 Αυγούστου 1991. Η αίτησή του για άδεια να εισέλθει στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους και να παραμείνει επί ένα μήνα ως τουρίστας απορρίφθηκε, πλην όμως ο ενδιαφερόμενος δεν εγκατέλειψε το Ηνωμένο Βασίλειο. Τον Φεβρουάριο του 1992, υπεβλήθη για λογαριασμό του αίτηση χορηγήσεως ασύλου.
- 18 Στις 4 Μαΐου 1994, ο Α. Kaba νυμφεύθηκε τη Virginie Michonneau, Γαλλίδα υπήκοο, την οποία γνώρισε το 1993 όταν αυτή εργαζόταν στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι σύζυγοι έζησαν μαζί μετά τον γάμο τους. Η V. Michonneau επέστρεψε προσωρινά στη Γαλλία και στη συνέχεια επανήλθε στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Ιανουάριο του 1994, αναζητώντας εργασία την οποία και βρήκε τον Απρίλιο του 1994. Τον Νοέμβριο του 1994 έλαβε άδεια διαμονής πενταετούς ισχύος, ισχύουσα μέχρι 2 Νοεμβρίου 1999. Ο Α. Kaba έλαβε άδεια να παραμείνει στο Ηνωμένο Βασίλειο για την ίδια περίοδο ως σύζυγος κοινοτικού υπηκόου που ασκεί στο Ηνωμένο Βασίλειο τα δικαιώματα που έχει εκ της Συνθήκης ΕΚ.
- 19 Στις 23 Ιανουαρίου 1996, ο Α. Kaba υπέβαλε αίτηση διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 20 Η αίτησή του απορρίφθηκε με απόφαση του Secretary of State for the Home Department της 9ης Σεπτεμβρίου 1996. Με επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1996, ο υπουργός αυτός διευκρίνισε ότι ο Α. Kaba δεν πληροί τις προϋποθέσεις του σημείου

255 των Immigration Rules, διότι η σύζυγός του συμπληρώνει στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος ΕΟΧ, διαμονή μόνον ενός έτους και δέκα μηνών.

21 Στις 15 Σεπτεμβρίου 1996, ο Α. Κaba προσέβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Immigration Adjudicator, υποστηρίζοντας ότι οι διατάξεις των Immigration Rules που εφαρμόζονται στα πρόσωπα τα οποία «βρίσκονται και είναι εγκατεστημένα» στο Ηνωμένο Βασίλειο, είναι ευνοϊκότερες από αυτές που εφαρμόζονται στη σύζυγό του και στον ίδιο.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές ο Immigration Adjudicator, με διάταξη της 25ης Σεπτεμβρίου 1998 (στο εξής: πρώτη διάταξη περί παραπομπής), αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία για πρώτη φορά και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αποτελεί “κοινωνικό πλεονέκτημα” κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας διαμονής αορίστου διαρκείας στο Ηνωμένο Βασίλειο και το δικαίωμα να εξεταστεί η αίτηση αυτή;

2) Συνιστά παράνομη δυσμενή διάκριση, αντιβαίνουσα στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68, η προϋπόθεση που επιβάλλεται στους συζύγους κοινοτικών υπηκόων να έχουν διαμείνει στο Ηνωμένο Βασίλειο επί τετραετία για να μπορούν να υποβάλουν επιτυχώς αίτηση χορηγήσεως άδειας διαμονής αορίστου διαρκείας στο Ηνωμένο Βασίλειο (βλ. σημείο 255 των Immigration Rules, House of Commons Paper 395), συγκρινόμενη με την προϋπόθεση της δωδεκάμηνης διαμονής πριν από την υποβολή τέτοιας αιτήσεως που ισχύει για τους συζύγους Βρετανών υπηκόων και τους συζύγους προσώπων που βρίσκονται και είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο (σημείο 287 των Immigration Rules, House of Commons Paper 395);»

- 23 Η ενώπιον του Δικαστηρίου δημόσια συνεδρίαση έλαβε χώρα στις 15 Ιουνίου 1999 και ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στις 30 Σεπτεμβρίου 1999 (στο εξής: πρώτες προτάσεις). Το αγγλικό κείμενο των προτάσεων απεστάλη στον Α. Kaba στις 27 Ιανουαρίου 2000.
- 24 Με τηλεομοιοτυπία της 3ης Φεβρουαρίου 2000, ο Α. Kaba γνωστοποίησε στο Δικαστήριο τις αμφιβολίες που είχε ως προς την ακρίβεια ορισμένων σημείων των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων στηρίζονταν προφανώς οι πρώτες προτάσεις. Επειδή οι ανακρίβειες αυτές συνιστούσαν, κατά την άποψή του, εξαιρετικούς λόγους που δικαιολογούσαν την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ανακοίνωσε ότι θα καταθέσει προσεχώς συμπληρωματικές παρατηρήσεις.
- 25 Με τηλεομοιοτυπία της 16ης Μαρτίου 2000, ο Α. Kaba υπέβαλε συμπληρωματικές γραπτές παρατηρήσεις που κατέληγαν ως εξής:

«Τα προεκτεθέντα στοιχεία τεκμηριώνονται με ήδη υποβληθέντα στο Δικαστήριο έγγραφα. Πάντως, αν το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να επαναλάβει την προφορική διαδικασία για να διασφαλίσει την πλήρη κατανόηση των αποφασιστικών πτυχών και να ανορθώσει τα εσφαλμένα συμπεράσματα του γενικού εισαγγελέα, οι εκπρόσωποι του Α. Kaba είναι συναφώς διαθέσιμοι.»

- 26 Με έγγραφο της 31ης Μαρτίου 2000, ο Γραμματέας του Δικαστηρίου ανακοίνωσε την παραλαβή αυτών των συμπληρωματικών γραπτών παρατηρήσεων και διευκρίνισε στον Α. Kaba ότι ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου δεν προβλέπει την κατάθεση παρατηρήσεων μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι εν λόγω παρατηρήσεις επεστράφησαν και δεν έγιναν δεκτές για να αποτελέσουν μέρος του φακέλου του Δικαστηρίου.

27 Με την απόφαση της 11ης Απριλίου 2000, C-356/98, Kaba (Συλλογή 2000, σ. I-2623), όπως διορθώθηκε με διάταξη της 4ης Μαΐου 2001 (που δεν δημοσιεύθηκε στη Συλλογή), το Δικαστήριο έκρινε:

«Η νομοθεσία κράτους μέλους που επιβάλλει στους συζύγους διακινουμένων εργαζομένων, υπηκόων άλλων κρατών μελών την προϋπόθεση να έχουν διαμείνει επί τέσσερα έτη στο έδαφος του κράτους αυτού για να μπορούν να υποβάλουν παραδεκτώως αίτηση χορηγήσεως άδειας διαμονής απεριόριστης διάρκειας στο κράτος αυτό, ενώ επιβάλλει υποχρέωση διαμονής μόνο δώδεκα μηνών στους συζύγους προσώπων που είναι εγκατεστημένα στο εν λόγω έδαφος και δεν υπόκεινται σε περιορισμούς όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία μπορούν να διαμένουν σ' αυτό, δεν συνιστά διάκριση αντιβαίνουσα στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 1612/68 [...]»

28 Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, ο A. Kaba ισχυρίστηκε ενώπιον του Immigration Adjudicator ότι οι πρώτες προτάσεις στηρίζονταν σε εσφαλμένη αντίληψη των πραγματικών περιστατικών, όπως διαπιστώθηκαν στην πρώτη διάταξη περί παραπομπής, καθώς και της κρίσιμης για την υπόθεση εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως.

29 Πράγματι, ο A. Kaba φρονεί, πρώτον, ότι το Δικαστήριο εσφαλμένως χαρακτήρισε την άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο ως ουσιωδώς ασφαλέστερη και σταθερότερη από το καθεστώς που απολαύουν οι κοινοτικοί υπήκοοι εντός αυτού του κράτους μέλους. Ο χαρακτηρισμός αυτός μπορεί, σύμφωνα με τον Immigration Adjudicator, να έχει επηρεαστεί από τις εν λόγω προτάσεις του γενικού εισαγγελέα, ο οποίος ερμήνευσε τις παρατηρήσεις της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου ως δικαιολογούσες τη διαπιστωθείσα διαφορετική μεταχείριση προσώπου όπως ο A. Kaba και συζύγου προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στην πραγματικότητα όμως, οι παρατηρήσεις αυτές στηρίχθηκαν στη συγκρισιμότητα των καταστάσεων. Το ζήτημα της αιτιολογίας τους δεν προβλήθηκε κατά τη διάρκεια της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας.

- 30 Δεύτερον, ο A. Kaba υποστηρίζει ότι ο γενικός εισαγγελέας επαναθεώρησε τα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν τη βάση της υποθέσεως της κύριας δίκης. Ο Immigration Adjudicator συντάσσεται με την επιχειρηματολογία αυτή καθόσον η μόνη προβληματική πτυχή της πρώτης διατάξεως περί παραπομπής είναι η διαφορά των περιόδων διαμονής που απαιτούνται από τις δύο εν λόγω κατηγορίες προσώπων.
- 31 Ο Immigration Adjudicator επισημαίνει ότι, αν η άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν συνοδεύεται από ρητή προϋπόθεση όσον αφορά τη διάρκεια ισχύος της, τούτο ισχύει και για την περίπτωση του δικαιώματος διαμονής εργαζομένου υπηκόου κράτους μέλους. Περαιτέρω, ο Immigration Adjudicator θεωρεί ότι, από τη στιγμή που ένα πρόσωπο δικαιούμενο άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας εγκαταλείπει το Ηνωμένο Βασίλειο, η άδειά του καθίσταται ανίσχυρη, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 4, του Immigration Act 1971, και πρέπει να λάβει νέα άδεια εισόδου, η οποία εξαρτάται από τις προϋποθέσεις που θεσπίζονται στο σημείο 18 των Immigration Rules. Ο Immigration Adjudicator ισχυρίζεται επίσης ότι τόσο οι κάτοχοι άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και οι εργαζόμενοι κοινοτικοί υπήκοοι μπορούν να απελαθούν από αυτό το κράτος μέλος για λόγους δημόσιας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.
- 32 Περαιτέρω, ο A. Kaba αναφέρεται στην πάγια πρακτική της διευθύνσεως ιθαγενείας του Home Office (Υπουργείου Εσωτερικών), η οποία θεωρεί τους υπηκόους των κρατών μελών ως εγκατεστημένους στο Ηνωμένο Βασίλειο, πράγμα το οποίο αποτελεί συμπληρωματικό στοιχείο αποδεικνύον ότι οι σύζυγοι των κοινοτικών υπηκόων βρίσκονται σε παρεμφερή κατάσταση με την κατάσταση των συζύγων των Βρετανών υπηκόων και των προσώπων που είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό σημείο, ο Immigration Adjudicator δεν αποφαίνεται περαιτέρω δεδομένου ότι δεν διαθέτει πλήρη επιχειρηματολογία επ' αυτού.
- 33 Τρίτον, ο Immigration Adjudicator διαπιστώνει ότι ο γενικός εισαγγελέας έκρινε, στο σημείο 3 των πρώτων προτάσεων, ότι το διάταγμα ΕΟΧ δεν αφορά τους Βρετανούς υπηκόους ή τα μέλη της οικογένειάς τους. Ο ισχυρισμός αυτός όμως είναι ανακριβής καθόσον το διάταγμα ΕΟΧ εφαρμόζεται, σύμφωνα με την απόφαση της 7ης Ιουλίου

1992, C-370/90, Singh (Συλλογή 1992, σ. I-4265), σε όλους τους Βρετανούς υπηκόους και την οικογένειά τους που επιστρέφουν στο Ηνωμένο Βασίλειο αφού έχουν ασκήσει, σε άλλο κράτος μέλος, τα απορρέοντα από τη Συνθήκη δικαιώματά τους.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Immigration Adjudicator διερωτάται ως προς το συμβατό της διεξαγωγής της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ). Συναφώς, ο Immigration Adjudicator επισημαίνει ότι η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ενώπιόν του διαδικασίας και, συνεπώς, ο Immigration Adjudicator είναι υπεύθυνος για κάθε παράβαση του εν λόγω άρθρου 6. Ο Immigration Adjudicator παραπέμπει συναφώς στη διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2000, C-17/98, Emesa Sugar (Συλλογή 2000, σ. I-665).

35 Ο Immigration Adjudicator εκφράζει επίσης ορισμένους δισταγμούς όσον αφορά την απάντηση που δόθηκε στα προδικαστικά ερωτήματα στην προαναφερθείσα απόφαση Kaba.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Immigration Adjudicator αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία για δεύτερη φορά και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) α) Τι είδους μηχανισμούς διαθέτουν τα εθνικά δικαστήρια ή οι διάδικοι στις δίκες (ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων και του ΔΕΚ) για να διασφαλίζουν ότι όλη η διεξαγωγή της διαδικασίας συνάδει προς τις υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ και συνεπώς να διασφαλίζουν ότι δεν προκύπτει ευθύνη λόγω παραβάσεως του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ είτε βάσει των εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων είτε ενώπιον του Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου;

β) Η διεξαγωγή της διαδικασίας της υποθέσεως αυτής συνάδει προς τις απαιτήσεις του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ και, αν όχι, πώς επηρεάζει το γεγονός αυτό την ισχύ της πρώτης αποφάσεως;

2) Εφόσον ο Immigration Adjudicator έκρινε ότι ο εφεσείων και ο σύζυγος προσώπου που βρίσκεται και έχει εγκατασταθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν (ή μπορούσαν να έχουν) διαφορετική μεταχείριση κατά το ότι:

α) ο εφεσείων, έχοντας εισέλθει στο Ηνωμένο Βασίλειο ως σύζυγος κοινοτικού υπηκόου που ασκεί τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας, απαιτείται να βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο τέσσερα χρόνια προτού μπορέσει να ζητήσει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, λαμβανομένου υπόψη

β) ότι ο σύζυγος του προσώπου που βρισκόταν και έχει εγκατασταθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο (είτε Βρετανός υπήκοος είτε πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας) θα δικαιούνταν μετά ένα έτος, άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας;

Εφόσον καμία απόδειξη (ή επιχείρημα) σχετικά με τη δικαιολογία της διαφορετικής μεταχειρίσεως μεταξύ του εφεσείοντος και τέτοιου συζύγου προσώπου που βρίσκεται και έχει εγκατασταθεί δεν προσκομίστηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου είτε κατά την προφορική συνεδρίαση που οδήγησε στη διάταξη περί παραπομπής της 25ης Σεπτεμβρίου 1998, με τις γραπτές ή προφορικές παρατηρήσεις του εφεσιβλήτου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ή κατά την προφορική διαδικασία που οδήγησε στην παρούσα διάταξη περί παραπομπής, παρά το αίτημα

του Adjudicator προς παροχή πλήρους επιχειρηματολογίας, ο Immigration Adjudicator ερωτά

- i) Ανεξαρτήτως της απαντήσεως στο πρώτο προαναφερθέν ερώτημα, έχει την έννοια η απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 2000 στην υπόθεση αυτή (υπόθεση C-356/98) ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, υπήρξε διάκριση αντίθετη προς το άρθρο 39 ΕΚ και/ή άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68;

- ii) Αφού επανεκτιμηθούν τα πραγματικά περιστατικά, υφίσταται διάκριση αντίθετη προς το άρθρο 39 ΕΚ και/ή άρθρο 7, παράγραφος 2 του κανονισμού 1612/68;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 37 Για να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει να εξεταστεί πρώτα το δεύτερο υποβληθέν ερώτημα.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 38 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν η δοθείσα από το Δικαστήριο απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα στην προαναφερθείσα απόφαση Kaba θα ήταν διαφορετική αν το Δικαστήριο είχε λάβει υπόψη το γεγονός ότι, αφενός, από απόψεως εθνικού δικαίου, η κατάσταση συζύγου διακινουμένου εργαζομένου υπηκόου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου και η κατά-

σταση συζύγου προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο προσομοιάζουν καθόλα πλην της περιόδου προηγούμενης διαμονής που απαιτείται για τους σκοπούς χορηγήσεως άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και, αφετέρου, οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν προέβησαν κανένα επιχείρημα για να δικαιολογήσουν αυτή τη διαφορετική μεταχείριση.

- 39 Εκ προοιμίου, υπενθυμίζεται ότι το κύρος με το οποίο περιβάλλεται η απόφαση που εκδίδεται σε προδικαστική υπόθεση δεν εμποδίζει το εθνικό δικαστήριο που είναι αποδέκτης της αποφάσεως αυτής, αν κρίνει αναγκαίο, να απευθυνθεί εκ νέου στο Δικαστήριο πριν τάμει τη διαφορά στην κύρια δίκη. Τέτοια προσφυγή μπορεί να δικαιολογείται όταν το εθνικό δικαστήριο προσκρούει σε δυσχέρειες κατανόησης ή εφαρμογής της αποφάσεως, όταν υποβάλλει στο Δικαστήριο νέο νομικό ερώτημα ή ακόμη όταν του υποβάλλει νέα στοιχεία εκτιμήσεως ικανά να οδηγήσουν το Δικαστήριο να απαντήσει διαφορετικά σε ήδη υποβληθέν ερώτημα (διάταξη της 5ης Μαρτίου 1986, 69/85, Wünsche, Συλλογή 1986, σ. 947, σκέψη 15).
- 40 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, εφόσον η δυνατότητα καθορισμού των προς υποβολή ερωτημάτων ανατίθεται μόνο στον εθνικό δικαστή, οι διάδικοι δεν μπορούν να μεταβάλουν το περιεχόμενο των ερωτημάτων αυτών (αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 1972, 5/72, Grassi, Rec. 1972, σ. 443, σκέψη 4, και της 21ης Μαρτίου 1996, C297/94, Brugère κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-1551, σκέψη 19).
- 41 Επομένως, το Δικαστήριο πρέπει κατ' αρχήν να περιορίσει την εξέτασή του στα στοιχεία εκτιμήσεως που αποφάσισε να του υποβάλει το αιτούν δικαστήριο. Όσον αφορά την εφαρμογή της κρίσιμης για την υπόθεση εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, το Δικαστήριο πρέπει, συνελπώς, εξετάσει την κατάσταση που θεωρεί δεδομένη το εν λόγω αιτούν δικαστήριο και δεν δεσμεύεται από τις υποθετικές περιπτώσεις που προβάλλει ένας από τους διαδίκους της κύριας δίκης, τις οποίες το αιτούν δικαστήριο απλώς επαναλαμβάνει χωρίς να λαμβάνει συναφώς θέση.
- 42 Όσον αφορά το ζήτημα αν ο σύζυγος διακινούμενου εργαζομένου, υπηκόου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου βρίσκεται σε κατάσταση που προσο-

μοιάζει καθόλα με την κατάσταση συζύγου προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο για τους σκοπούς χορηγήσεως άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη δική του εκτίμηση, οι δύο καταστάσεις διαφοροποιούνται μόνον ως προς τις διαφορετικές περιόδους διαμονής που απαιτούνται από τις δύο κατηγορίες των προσώπων.

- 43 Πάντως, διευκρινίζεται ότι το αν το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 δεν επιτρέπει την εφαρμογή εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως επειδή η ρύθμιση αυτή δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις είναι ζήτημα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου.
- 44 Επομένως, το αν δύο κατηγορίες προσώπων βρίσκονται σε παρεμφερή κατάσταση και ως εκ τούτου πρέπει να απολαύουν κοινωνικού πλεονεκτήματος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις είναι επίσης ζήτημα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου.
- 45 Επομένως, η διαπίστωση του εθνικού δικαστηρίου ότι δύο κατηγορίες προσώπων βρίσκονται σε παρεμφερή κατάσταση από απόψεως εθνικού δικαίου δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να κρίνει, ενδεχομένως, ότι αυτές οι δύο κατηγορίες παρουσιάζουν διαφορές από απόψεως κοινοτικού δικαίου.
- 46 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο στη σκέψη 30 της προαναφερθείσας αποφάσεως Kaba, έκρινε ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, το δικαίωμα διαμονής των υπηκόων κράτους μέλους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους δεν είναι απόλυτο. Το Δικαστήριο ανέφερε συναφώς, αφενός, τις διατάξεις περί ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων του τίτλου III του τρίτου μέρους της Συνθήκης και τις διατάξεις του παραγώγου δικαίου που θεσπίστηκαν προς εφαρμογή των πρώτων

και, αφετέρου, τις διατάξεις του δευτέρου μέρους της Συνθήκης και ειδικότερα το άρθρο 8 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 18 ΕΚ), το οποίο, παρέχει μεν στους πολίτες της Ενώσεως το δικαίωμα να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, πλην όμως αναφέρεται ρητά στους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που προβλέπει η Συνθήκη και τις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή της.

- 47 Όσον αφορά συγκεκριμένα την κατάσταση διακινουμένου εργαζομένου, υπηκόου κράτους μέλους, προστίθεται ότι το δικαίωμά του διαμονής δεν είναι απόλυτο καθόσον εξαρτάται από τη διατήρηση της ιδιότητας του εργαζομένου ή, ενδεχομένως, του προσώπου προς αναζήτηση εργασίας (βλ., συναφώς, την απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 1991, C-292/89, Antonissen, Συλλογή 1991, σ. I-745), εκτός αν αντλεί το δικαίωμα αυτό από άλλες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.
- 48 Αντιθέτως, από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν στο Δικαστήριο ως προς την επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης εθνική κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ότι πρόσωπο «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν πρόκειται σε κανέναν περιορισμό όσον αφορά την περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας μπορεί να διαμείνει στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους και δεν πρέπει, κατά τη διάρκεια της διαμονής του, να πληροί καμία προϋπόθεση παρεμφερή με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, οι οποίες αναφέρθηκαν στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως.
- 49 Επομένως, το δικαίωμα διαμονής που χορηγούν οι τελευταίες αυτές διατάξεις στους υπηκόους άλλων κρατών μελών δεν προσομοιάζει καθόλα με το δικαίωμα που απολαύει το πρόσωπο «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει της νομοθεσίας αυτού του κράτους μέλους.
- 50 Εφόσον το δικαίωμα διαμονής των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων δεν προσομοιάζει καθόλα, το αυτό ισχύει και για την κατάσταση των συζύγων τους, προκειμένου συγκεκριμένα για το ζήτημα ποια είναι η διάρκεια της περιόδου διαμονής κατόπιν της οποίας μπορεί να τους χορηγηθεί το δικαίωμα διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου.

- 51 Πάντως, το αιτούν δικαστήριο προβάλλει διάφορα στοιχεία για να αποδείξει ότι οι εν λόγω καταστάσεις προσομοιάζουν.
- 52 Πρώτον, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι ούτε η άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου ούτε το δικαίωμα διαμονής ενός διακινούμενου κοινοτικού εργαζομένου δεν εξαρτώνται από ρητή προϋπόθεση όσον αφορά τη διάρκεια ισχύος τους. Δεύτερον, η άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας καθίσταται ανίσχυρη από τη στιγμή που ο δικαιούχος της εγκαταλείπει το Ηνωμένο Βασίλειο. Τρίτον, όπως οι διακινούμενοι εργαζόμενοι των άλλων κρατών μελών, οι κάτοχοι άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να απελαθούν για λόγους δημόσιας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας. Τέταρτον, το διάταγμα ΕΟΧ εφαρμόζεται όχι μόνον στους υπηκόους κρατών μελών πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά και στους Βρετανούς υπηκόους και στα μέλη της οικογένειάς τους που επιστρέφουν στο Ηνωμένο Βασίλειο αφού έχουν ασκήσει τα εκ της Συνθήκης απορρέοντα δικαιώματά τους σε άλλο κράτος μέλος.
- 53 Διαπιστώνεται ότι κανένα από τα στοιχεία αυτά δεν αναιρεί το βάσιμο της ερμηνείας σύμφωνα με την οποία οι καταστάσεις δεν προσομοιάζουν καθόλα, εφόσον ο διακινούμενος εργαζόμενος, υπήκοος άλλου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, πρέπει να εξακολουθήσει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις για να διατηρεί το δικαίωμά του διαμονής, οι οποίες δεν απαιτούνται από πρόσωπο «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 54 Το γεγονός ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν αποτελούν ρητό χρονικό περιορισμό της διάρκειας διαμονής και το γεγονός ότι η άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας μπορεί επίσης, υπό ορισμένες συνθήκες, να παύσει να παράγει τα αποτελέσματά της δεν ασκούν συναφώς επιρροή. Ούτε το γεγονός ότι το διάταγμα ΕΟΧ μπορεί να εφαρμοστεί και σε Βρετανούς υπηκόους ασκεί συναφώς επιρροή.

- 55 Κατά τα λοιπά, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η ακολουθηθείσα από το Δικαστήριο συλλογιστική στην προαναφερθείσα απόφαση Kaba στηρίζεται στην έλλειψη συγκρισιμότητας των επιδίκων καταστάσεων και όχι στην αιτιολογία διαφορετικής μεταχειρίσεως του συζύγου διακινουμένου εργαζομένου, υπηκόου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, και προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο, εφόσον οι καταστάσεις που διέπονται αντίστοιχα από τα άρθρα 255 και 287 των Immigration Rules δεν είναι παρεμφερείς.
- 56 Συνεπώς, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η απάντηση που έδωσε το Δικαστήριο στα προδικαστικά ερωτήματα στην προαναφερθείσα απόφαση Kaba δεν θα ήταν διαφορετική αν το Δικαστήριο είχε λάβει υπόψη το γεγονός ότι, από απόψεως εθνικού δικαίου, η κατάσταση συζύγου διακινουμένου εργαζομένου, υπηκόου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, και η κατάσταση συζύγου προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο προσομοιάζουν, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, καθόλα πλην της περιόδου προηγούμενης διαμονής που απαιτείται για τους σκοπούς χορηγήσεως άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου. Λόγω της μη συγκρισιμότητας των καταστάσεων από απόψεως κοινοτικού δικαίου, δεν ασκεί συναφώς επιρροή το ζήτημα αν μπορεί να δικαιολογείται αυτή η διαφορετική μεταχείριση.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 57 Εξετάζοντας το δεύτερο υποβληθέν ερώτημα, το Δικαστήριο απάντησε στις αμφιβολίες που ώθησαν το αιτούν δικαστήριο να υποβάλει νέα προδικαστικά ερωτήματα.
- 58 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η απάντηση στο πρώτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

59 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Ολλανδική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 19ης Δεκεμβρίου 2000 ο Immigration Adjudicator, αποφαινεται:

Η απάντηση που έδωσε το Δικαστήριο στα προδικαστικά ερωτήματα στην απόφαση της 11ης Απριλίου 2000, C-356/98, Kaba δεν θα ήταν διαφορετική αν το Δικαστήριο είχε λάβει υπόψη το γεγονός ότι, από απόψεως εθνικού δικαίου, η

κατάσταση συζύγου διακινουμένου εργαζομένου, υπηκόου κράτους μέλους πλην του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, και η κατάσταση συζύγου προσώπου «το οποίο βρίσκεται και είναι εγκατεστημένο» στο Ηνωμένο Βασίλειο προσομοιάζουν, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, καθόλα πλην της περιόδου προηγούμενης διαμονής που απαιτείται για τους σκοπούς χορηγήσεως άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου. Λόγω της μη συγκρισιμότητας των καταστάσεων από απόψεως κοινοτικού δικαίου, δεν ασκεί συναφώς επιρροή το ζήτημα αν μπορεί να δικαιολογείται αυτή η διαφορετική μεταχείριση.

Rodríguez Iglesias

Puissochet

Wathelet

Schintgen

Timmermans

Edward

Jann

Macken

Colneric

von Bahr

Cunha Rodrigues

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Μαρτίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias